

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUDELLE 2021-2024

1. Kohti vuoden 2030 tavoitetilaa

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta 2030 sekä korkeakoulun strategiasta.

Korkeakoulut luovat edellytyksiä sivistyksen, kestävä kasvun ja hyvinvoinnin sekä Suomen kilpailukyvyyn vahvistamiselle. Ne tuottavat yhteiskuntaa kehittävää uutta tietoa ja osaamista.

Globalisaatio ja rajat ylittävä kilpailu osaamisesta ja osaajista sekä tieteen ja teknologian kehitys yhdistettynä työn murrokseen aiheuttavat korkeakouluissa tarpeen arvioida ja suunnata toimintaa uudelleen. Toiminnan lähtökohtia ovat uusin käytettävissä oleva tieto, kestävä kehitys, kansainvälisyys ja globaali vastuu. Yhteiskunnan eheys ja vahva demokratia edellyttävät korkeakouluilta vastuullista vaikuttamista.

Korkeakoulut ovat aktiivisia globaaleissa edelläkävijäverkostoissa, jotka auttavat ratkaisemaan ihmiskunnan haasteita. Monialainen yhteistyö ja avoimet toimintatavat ovat tutkimuksen, koulutuksen ja innovaatiotoiminnan keskeisiä voimavaroja. Korkeakoulut osallistuvat aktiivisesti kansainvälisesti kilpailukykyisten osaamiskeskittymien ja innovaatioekosysteemien kehittämiseen.

Nostamalla osaamis- ja koulutustasoa vastataan työn muutokseen ja mahdollistetaan erikoistuminen korkeaa osaamista vaativiin tehtäviin. Korkeakoulut toimivat oppijakeskeisesti ja tukevat jatkuvaa oppimista elämän eri tilanteissa. Korkeakoulut tekevät valtakunnallisesti yhteistyötä avointen, saavutettavien ja joustavien opiskelumahdollisuuksien rakentamiseksi. Toimintatapojen uudistaminen parantaa korkeakoulutuksen saavutettavuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Koulutussisällöt, oppimisympäristöt, opiskelijoiden ohjaus ja korkeakoulujen vahva vuorovaikutus työelämän kanssa tukevat työelämään sijoittumista.

Hyvinvoivat korkeakouluyhteisöt ovat Suomen voimavara ja kilpailutekijä. Korkeakouluja johdetaan hyvin, työhyvinvointiin panostetaan ja osaamisen kehittämisestä huolehditaan systemaattisesti. Korkeakoulut ovat Suomen parhaita työ- ja opiskelupaikkoja.

2. Korkeakoulun strategiset valinnat, profiili ja vahvuusalat

Korkeakoulun vaikuttavuuden vahvistamisen kannalta kolme keskeisintä toimenpidettä, joissa on erityisesti onnistuttu ja vastaavasti kolme keskeisintä toimenpidettä, joiden osalta vaaditaan vielä lisäponnistelua.

Onnistumiset:

1. Olemme onnistuneet kasvattamaan tutkintomääriä jopa nopeammin mitä itsekään uskoimme olevan mahdollista. Tähän ovat vaikuttaneet varhainen sisäänottojen kasvattaminen sekä henkilöstön sitoutuminen tutkintomäärien kasvattamiseen. Kasvu näkyy erityisesti tekniikan koulutuksissa, joissa hakijoiden määrät ovat kasvaneet nopeasti. Esimerkiksi kevään 2022 yhteishaussa ensisijaiset hakijat huomioiden suosituin hakukohde oli tuotantotalous. Lisäksi AVOP-kyselyn mukaan Centriassa ovat Suomen tyytyväisimmät tekniikan alan opiskelijat. Centrian vetovoima on yleisestikin kasvanut. Kevään toisessa yhteishaussa Centrian hakijamäärät nousivat 20 %, kun ne valtakunnallisesti laskivat 20 %.

Ylemmät ammattikorkeakouluopinnot on organisoitu Centria Master School -brändin alle. Myös YAMK-tutkintojen määrät ovat kasvussa.

2. TKI-toiminnan volyymin säilyminen EU-ohjelmakauden vaihtumisesta huolimatta. Lisäksi olemme kyenneet laajentamaan TKI:n palvelumyyntiä suoraan yritysille. TKI:n tuloksellisuuden kasvattamiseksi ja

TKI-tulosten kaupallistamiseksi on tehty pitkäjänteistä työtä, mutta erityisesti kaupallistaminen vaatii huomattavia lisäpanostuksia. Näemme hanketulosten siirtämisen yritysten liiketoiminnaksi tarjoavan huomattavaa TKI-toiminnan vaikuttavuuden kasvua. Tätä varten Centria on hakemassa opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisrahoitusta profilointiin.

3. Centrian opiskelijoista 23 % on kansainvälisiä tutkinto-opiskelijoita ja 73 % näistä tulee EU/ETA-alueen ulkopuolelta. Vetovoima koulutukseen on hyvä. Myös kansainvälisten opiskelijoiden tutkintomäärät ovat kasvaneet. Näin ollen Centria vastaa omalta osaltaan vahvasti Kestävän kasvun ohjelman ja Maahanmuuton tiekartan asettamiin tavoitteisiin kolminkertaistaa kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden määrää. Centria-alueen maakuntien työllisyysaste on Suomen kärkeä ja osajista on kova pula. Centria tuottaa osaamista erityisesti kolmeen ympäröivään maakuntaan, mutta myös koko Suomeen.

Kehittämiskohteet:

1. Digitalisuuden ja virtuaalisuuden hyödyntämisessä on edistytty. Centrian tietohallinto on vuoden 2021 aikana jaettu infrapalveluihin ja digikehittämispalveluihin. Digikehittämispalveluiden tiimin toiminnan käynnistäminen keskitettyksi digikehittämispalveluksi riittävine resursseineen vie aikaa. Tiimissä kehitetään myös digipedagogiikkaa. Opetukselle sekä TKI-toiminnalle laaditaan digitalisaation tiekartta vuosille 2022-2024. Kehittämiskohteina on myös oppimisanalytiikka ja tiedolla johtaminen (joka on myös Centrian auditoinnin vertaisoppimiskohde).

2. Ulkomaalaisista kaikkien opinnot eivät edisty samalla tavalla. Lisäksi integroimisessa Centrian alueelle tai Suomeen on haasteita. Laadunvarmistusta sekä haun ja valinnan prosesseja kehitetään tukemaan integroitumista.

3. Jatkuvaan oppimiseen liittyviä sisältöjä on jatkuvasti kehitetty ja opintotarjonta on monipuolista. Opintotarjontaa tulisi kuitenkin tuottaa ja siihen liittyviä prosesseja kehittää ja automatisoida, jotta opiskelijoiden on helppo hakea opintoihin (saatavuus) ja toiminta on hallinnollisesti sujuvaa.

2.1 Strategiset tavoitteet, valinnat ja profiili

Centria on tuotannollisuuteen suuntautuneen alueensa elinkeino- ja työelämän keskeinen edistäjä ja osaamistarpeen täyttävä. Korkeakoulu profiloituu kansainvälisyyteen ja TKI-toimintaan.

Ammattikorkeakoulu on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

Centria on tuotannollisuuteen suuntautuneen alueensa elinkeino- ja työelämän keskeinen edistäjä ja osaamistarpeen täyttävä. Korkeakoulu profiloituu kansainvälisyyteen ja TKI-toimintaan.

Centrian vetovoima on viime vuosina kasvanut. Vetovoimaisimpia koulutuksia ovat monimuotototeutukset. Koulutuksia kehitetään jatkuvasti työelämän tarpeet huomioiden. Centrialle palautettiin konetekniikan koulutusvastuu, sillä alueella on kova tarve konetekniikan insinööreille. Muuntokoulutuksilla Centria pystyy vastaamaan nopeasti työelämän muuttuviin tarpeisiin. Esimerkkinä akkutekniikan muuntokoulutus, joka alkaa syksyllä 2022.

Centrian kaikki opetussuunnitelmat on uudistettu ja uudet opintosuunnitelmat otetaan käyttöön syksyllä 2022. Uudistusprosessiin on osallistettu kaikki opettajat ja myös työelämä. Uudet opintosuunnitelmat ovat osaamisperustaiset ja moduulipohjaiset. Myös opetuksen strateginen toimintaohjelma on uusittu. Digipedagogista kehittämistä on edistetty organisoimalla digikehittämispalvelut uudella tavalla.

Centrian strategia korostaa kansainvälistymistä. Centrian opiskelijoista 23 % on kansainvälisiä tutkinto-opiskelijoita ja 73 % näistä tulee EU/ETA-alueen ulkopuolelta. Kansainvälisyys todentuu Centriassa kansainvälisten ohjelmien ja monimuotoisen opiskelijayhteisön kautta, kansainvälisen opiskelija-, opettaja- ja henkilöstöliikkuvuuden toteutuksina sekä vahvalla kansainvälisellä hanketoiminnalla ja koulutusviennillä. Kansainvälisyys tukee myös henkilöstön monimuotoisuutta ja henkilöstön kansainvälisyyteen panostetaan kansainvälisten osaajien rekrytoinneilla sekä kehittämällä toimintaympäristön KV-hr -prosesseja, kieli- ja kulttuuriosaamista sekä monimuotoisuuden johtamista.

TKI-toiminnan strategiaa päivitettiin vuosille 2021-2024 sloganilla "Osaamista ja kansainvälisyyttä alueelle". Strategian avulla pyritään tukemaan alueen TKI-investointien määrän nostamista kohti 4 % osuutta bruttokansantuotteesta. Tämä tarkoittaa keskittymistä erityisesti kaupallistamiseen, laboratorioympäristöjen laajempaan hyödyntämiseen yritysten toimesta, avoimen tieteen edistämistä sekä kansainvälisen TKI-rahoituksen tuomista alueelle. Centrian TKI-toiminta sitoutuu vahvasti alueen ja Euroopan unionin tavoitteisiin luoda kestävää ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kulttuurillista kehitystä toiminta-alueelleen. Toiminnassa huomioidaan sosiaalinen yhdenvertaisuus ja että jokaisella on mahdollisuus osallistua tasavertaisesti yhteiskunnan erilaisiin toimiin. Centrian TKI-toiminta tukee ja mahdollistaa alueen innovaatioita, vaurautta ja hyvinvointia. Olemme käynnistäneet kansainvälistymisohjelman ja investoimme tänä vuonna erityisesti uusien KV-hankevalmistelijoiden koulutukseen sekä kansainväliseen verkostoitumiseen. Tämä mahdollistaa kansainvälisen osaamisen ja osaajien määrän kasvua sekä nostaa TKI:n osuutta lähemmäksi 4 % bruttokansantuotteesta.

Centria on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

Centrian strategian tavoitetilassa on kirjattu, että tulevaisuudessa kaikki toiminta tehdään kestävä kehitys huomioon ottaen. Hiilineutraaliuden osalta olemme tunnistanee toimenpiteitä, jotka luovat kyvykkyksiä hiilineutraaliuden kehittämiseen. Olemme mm. mukana:

- osatoteuttajana Ekokampus-hankkeessa, jossa selvitetään mitä hiilineutraalisuustavoite tarkoittaa koulutuksen järjestäjien omassa toiminnassa sekä tulevaisuuden koulutustarjonnassa ja palveluissa.
- hiilijalanjälkilaskuri pilotissa, jossa pyritään kehittämään automatiikkaa hiilijalanjäljen ajantasaiseen laskemiseen taloushallinnon järjestelmistä.

Lisäksi esimerkiksi kiinteistöhuollon toimittajan vaihdon yhteydessä huomioimme mahdollisuuden rakentaa kyvykkyys seurata mm. energiankulutusta sekä kehittää toimintaa kerätyn tiedon avulla. Kestävän kehityksen osalta on Centrialle suunniteltavana oma kestävä kehityksen ja vastuullisuuden ohjelma, jossa osana on suunnitelma hiilineutraaliuden saavuttamiseksi.

Centrian tavoitteena on kestävä kehityksen ja vastuullisuuden osalta tietoisuuden ja osaamisen vahvistaminen koulutuksen ja TKI-toiminnan kautta.

2.2 Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Korkeakoulun TKI-profiili konkretisoituu seuraavien vahvuusalojen kautta: Kemia ja biotalous, tuotantoteknologia, digitalisaatio sekä yrittäjyys ja hyvinvointi.

Kansainvälisyysprofiili konkretisoituu koulutusvientinä yhdessä muiden suomalaisten korkeakoulujen kanssa sekä korkeakoulun opiskelijoiden ja henkilöstön kansainvälisyysosaamisena.

Nousevana alana Centria ottaa merkittävän roolin alueen ekosysteemien rakentamisesta ja kehittämisestä.

Korkeakoulun TKI-profiili konkretisoituu seuraavien vahvuusalojen kautta: Kemia ja biotalous, tuotantoteknologia, digitalisaatio sekä yrittäjyys ja hyvinvointi.

Kemia ja biotalous -tiimi on työstänyt strategiaa toiminnalleen opetus- ja kulttuuriministeriön profilointirahoituksella. Erilaisiin työpajoihin on kutsuttu laajasti alueen yrityksiä ja toimijoita ja näiden tulosten pohjalta on saatu selkeitä suuntaviivoja siihen, millaista toimintaa alue ja alueen yritykset toivovat Centrian Kemian ja biotalouden -tiimin toteuttavan.

Centria on rakentanut yhdessä alueen muiden korkeakoulutoimijoiden kanssa (Oulun yliopiston Kerttu Saalasti instituutti ja Kokkolan yliopistokeskus Chydenius) Rural Industry Digital Innovation Hubin, jonka tavoitteena on kehittää harvaan asuttujen seutujen yritysten digitalisaatiota. Digital Innovation Hub status saatiin tammikuussa 2021.

Centria on mukana kahdessa euroopanlaajuisessa Digital Innovation Hub -hakemuksessa (RoboCoast ja Six Manufacturing), jotka keskittyvät tuotannollisen teollisuuden automaatioon ja robotisaatioon.

Kansainvälisyysprofiili konkretisoituu koulutusvientinä yhdessä muiden suomalaisten korkeakoulujen kanssa sekä korkeakoulun opiskelijoiden ja henkilöstön kansainvälisyysosaamisena.

Centria on vahva koulutusviennin toimija tuottaen lukuvuosimaksullista koulutustoimintaa, yhteistutkintoja, tilauskoulutusta ja kansainvälisiä hankkeita. Lukuvuosimaksujen arvo koulutusviennistä vuonna 2021 oli noin 1,9 miljoonaa. Yhteistutkintojen opetustarjonta, esim. Kiinan opetusministeriön hyväksymät kaksi Joint Programmea Kiinaan, ovat myös osa Centrian koulutusvientä. Yhteis- ja kaksoistutkintoja teemme lukuvuosimaksullisina Kiinaan, Vietnamiin ja Marokkoon. Talent Boost -toimintaan liittyen olemme kuluvaan vuonna neuvotelleet myös erilaisista tilauskoulutuksista osaamispuola-aloilla, kuten sairaanhoitajakoulutuksessa. Olemme myös kehittäneet Marokossa tapahtuvaa toimintaamme ja tähtäämme ylemmän lukuvuosimaksullisen yhteistutkinnon muodostamiseen siellä lähitulevaisuudessa. Toimimme koulutusviennin osalta yhteistyössä pääosin Länsirannikon ammattikorkeakoulujen kanssa ja erityisesti tekniikka ja hyvinvointi ovat aloja, joissa näemme potentiaalia koulutusviennin yhteisissä toimissa.

Opiskelijoiden ja henkilöstön kansainvälisyysosaamista tuetaan osana liikkuvuudenhjelma Erasmus kauden kautta. Lisäksi Centria tekee toimenpiteitä integroidakseen kotimaisia opiskelijoita ja kv-opiskelijoita toimimaan yhdessä. Korona on aiheuttanut molemmissa toimissa takapakkia, mutta suunnitelmat tilanteen normalisoimiseksi ovat valmiina. Henkilöstön kansainvälisyysosaamisen vahvistamiseksi osallistumme useisiin hankkeisiin ja monimuotoisuuden johtaminen on ajatuksellisesti rakennettu prosesseihimme.

Nousevana alana Centria ottaa merkittävän roolin alueen ekosysteemien rakentamisesta ja kehittämisestä.

Centria on keskeisessä roolissa Kokkolan kaupungin ekosysteemisopimuksessa sekä toimintaa suunnittelemassa että sitä toteuttamassa.

3. Korkeakoulun strategiaa tukevat toimenpiteet ja tutkintotavoitteet

Korkeakoulut ja opetus- ja kulttuuriministeriö sitoutuvat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030 toimeenpanoon. Korkeakoulujen digivisio toteutetaan korkeakoulujen yhteisen tiekartan mukaisesti.

Centria seuraa aktiivisesti Digivision etenemistä. Toistaiseksi asiantuntijoiden kiinnittämistä Digivision hankeresursseiksi ei ole pidetty järkevänä. Centria peilaa jatkuvasti oman toimintansa kehittämistä Digivision tiekarttaan ja pyrkii varmistamaan Centrian oman toiminnallisen ympäristön sekä arkkitehtuurin yhteensopivuutta Digivisiossa syntyvään ekosysteemiin. Toiminnan muutosta tukemaan nimetään Digivisio-muutoskoordinaattori, joka aloittaa työnsä ensi lukuvuoden aikana.

3.1 Korkeakoulun strategiaa tukevat toimenpiteet

Kansainvälisyyden vahvistaminen

Korkeakoulu käynnistää toimenpiteitä, joiden avulla se vahvistaa kansainvälisyyttään kytkien kansainvälisyyden osaksi kaikkea toimintaansa.

- Henkilöstön ja opiskelijoiden kansainvälisyysosaamisen ja liikkuvuuden lisääminen tarjoamalla kieli- ja kulttuurikoulutuksia sekä tukemalla ulkomailla suoritettavia opiskelu- ja työelämävaihtoja
- Tietoturvallisen kansainvälisen toimintaympäristön vahvistaminen
- Ulkomaalaistaustaisen henkilöstön osuuden kasvattaminen
- Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osuuden kasvattaminen
- Vuosittaisten double degree -tutkintojen määrän nostaminen

- Kansainvälisten opiskelijoiden integroitumisen vahvistaminen suomalaiseen työelämään ja yhteiskuntaan
- Suomen kielen opintojen lisääminen kansainvälisille opiskelijoille
- TKI-toiminnassa kv-strategian luominen ja strategisten kumppanuuksien solmiminen ulkomaisiin korkeakouluihin ja tutkimuslaitoksiin.
- EU-rahoitteisten hankkeiden hakeminen ja käynnistäminen (mm. Horizon, Celtic, Excel)
- Tutkintokoulutuksen lisääminen ulkomailla, erityisesti Pohjois-Afrikassa ja Aasiassa yhteistyössä muiden suomalaisten korkeakoulujen kanssa.

Seurantaindikaattorit:

Henkilöstön kansainvälinen liikkuvuus 2024: 3 000 päivää, (2019: 1 500 päivää, 2022: 2000 päivää)

Ulkomaalaistaustaisen henkilöstön osuus 2024: 15 %, (2019: 7 %, 2022: 10 %)

Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osuus 2024: 35 %, (2019: 25 %, 2022: 30 %)

Vuosittaisten double degree -tutkintojen määrä 2024: 10 %, (2019: 6 %, 2022: 8 %)

Centrian toiminta-alueelle työllistyvien ulkomaalaistaustaisten tutkinto-opiskelijoiden osuus 2024: 50 %, (2019: 26 %, 2022: 35 %)

Suomeen työllistyvien ulkomaalaistaustaisten tutkinto-opiskelijoiden osuus 2024: 70 %, (2019: 50 %, 2022: 60 %)

Kohtaamisten ja yhdessä löytämisen mahdollistaminen

Korkeakoulu käynnistää toimenpiteitä, joiden avulla se kehittyi ainutlaatuiseksi opiskelun, TKI-toiminnan, elinkeino- ja työelämän kohtaamispaikaksi sekä mahdollistaa opintosisältöjen ennakkoluulottoman yhdistelemisen yksilölliseltä pohjalta.

- Pedagoginen uudistus kohti joustavia ja yksilöllisiä opintopolkuja
- Opintosuunnitelmat uudistetaan joustaviksi ja mahdollistetaan syvempi yhteistyö yrityselämän ja TKI-toiminnan kanssa.
- Jatkuvan oppimisen polkujen suunnittelu eri kohderyhmille
- Uuden, digitaalisen oppimisolun käyttöönotto
- Opintojen ja palvelujen rakentaminen aiempaa enemmän verkostojen kanssa yhteistyössä toteutettavaksi
- Työelämän kohtaamispaikan perustaminen opiskelijoille, elinkeino- ja työelämälle sekä alumneille (harjoittelu-, työpaikkojen ja mentoroinnin välitys)
- Yrittäjyyden Living lab -kokeilu ympäristön luominen, jossa opiskelijat, yrittäjiksi aikovat sekä yrittäjät voivat testata ja toteuttaa ideoitaan
- Avoimen tieteen käytänteiden ja periaatteiden laatiminen ja toteuttaminen
- Tutkimusryhmien yhteisten poikkitieteellisten ja monialaisten TKI-hankkeiden lisääminen
- Alueellisten ekosysteemien rakentaminen ja vahvistaminen, erityisesti pk- ja maatalousyritysten tuotannon digitalisaation tukeminen
- Digistrategian laatiminen Centrialle

Seurantaindikaattorit:

TKI-toiminnan laajuuden lisäämisen näkyminen kasvaneena yritysrahoitusosuutena 2024: 9% (2019: 6,7%, 2022: 7%)

Avoin AMK 2024: 7 000 op, (2019: 4 269 op, 2022: 5 500 op)

Henkilöstön hyvinvointi menestystekijänä

Korkeakoulu käynnistää toimenpiteitä, joiden avulla lisätään henkilöstöjohtamisen järjestelmällisyyttä ja kattavuutta sekä modernien HR-käytäntöjen hyödyntämistä.

- Panostusten jatkaminen ennakoivaan työkyvyn johtamiseen sekä henkilöstön kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin kehittämiseen (mittaukset, valmennukset, kollektiivinen hyvinvointi)
- Opetushenkilöstön työaikaresursoinnin uudistaminen ottamaan huomioon avoimuuden, joustavuuden, digiosaamisen ja yhteisopettajuuden
- Henkilöstöressurssin vahvistaminen huomioiden kansainvälisyyden kasvun ja digitalisaation kehittymisen
- Henkilöstön digiosaamisen vahvistaminen
- Esimiestyön ja johtamisen yhdenmukaisten käytänteiden vahvistaminen ohjeistamalla, tukemalla ja valmentamalla esimiehiä systemaattisesti (coaching, esimiesfoorumi)
- Uuden rekrytointimallin valmistelu ja käyttöönotto
- Henkilöstön kannustaminen ja tukeminen jatko-opintoihin sekä opintoryhmien perustaminen jatkotutkinnon suorittamiseen
- Ohjelman laatiminen henkilöstön urasuunnitteluun

Seurantaindikaattorit:

Great Place to Work -sertifikaatti (2022, 2024)

Henkilöstön koulutustaso, vähintään ylempi korkeakoulututkinto 2024 70 %, (2019 53 %; 2022 60 %)

Tohtori- tai lisensiaattitutkinto 2024 16 %, (2019 13 %; 2022 14 %)

Henkilöstön sairauspäivät 2024: alle 6 pv/henkilö, (2019: 6,8 pv/henkilö, 2022: 6 pv/henkilö)

Kansainvälisyyden vahvistaminen

Koronan vaikeuttaessa kansainvälisten opiskelijoiden saapumista kampukselle, on kv-opiskelijalle tarjottu mahdollisuuksia opiskella etänä opintojensa alkuvaiheessa. Tarkoituksena on palauttaa opiskelu kuitenkin vahvasti Centrian kampuksille tilanteen normalisoituessa. Centria siirsi kv-ohjelmansa yhteishaun piiriin vuonna 2022. Hakijamäärissä Centria pärjäsikin valtakunnallisesti erinomaisesti, ollen ensisijaisten hakijoiden määrässä valtakunnan kärkeä ja kaikissa hakemuksissa 2. sijalla. Johtopäätösten tekeminen yhteishaun ja erillishakujen välillä on haasteellista, mutta kehitämme jatkuvasti raportointiamme paremman kokonaiskuvan saamiseksi erilaisten valintatapojen välillä ja varmistaaksemme opiskelijamateriaalin laadusta.

Rahoituskauden kansainvälistymisen strategiarahoituksella on toteutettu toimintoja liittyen Talent Boostiin, Talent Hubiin ja Globaaleihin hankkeisiin. Centrian opiskelijoista n. 23 % on kansainvälisiä ja kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden rekrytointi ja koulutusvienti keskittyy Kiinaan, jossa toteutamme kahta Kiinan opetusministeriön hyväksymää Joint Programmea Kaakkois-Aasiaan ja Etelä-Aasiaan sekä MENA-alueelle. Rekrytointi koronan ja Ukrainan sodan aikana on haasteellista. Etätoteutusten vaikutusta opiskelijoiden laatuun on seurattu ja siihen on reagoitu kehittämällä ohjausta, haun prosesseja ja yhteistyötä viranomaisten kanssa. Teemme laajasti yhteistyötä koulutusviennin ja kv-opiskelijarekrytoinnin saralla muiden korkeakoulujen kanssa ja osallistumme 4 globaaliin hankkeeseen (Kiina-verkosto, Finland China Food Network, SAFINET, EDUCASE). Kiina-verkoston työssä olemme parhaillaan luomassa yhteistyötä kotimaisten ammattikorkeakoulujen välille erityisesti verotukseen, sosiaaliturvaan ja vakuuttamiseen liittyvissä selvityksissä. Yleisesti ottaen tavoitteena on laajempi kansallinen yhteistyö koulutusviennin esteiden poistamiseksi.

Vahvana tavoitteenamme on vaikuttaa kv-osaajien työllistymiseen ja toimialueemme kykyyn ja asenteisiin työllistää kv-osaajia. Toimimme Talent Hubin -koordinaattorina ja luomme kansainvälisiä osaajia ja kansainvälistä rekrytointia harjoittavia yrityksiä tukevaa ekosysteemiä Centrian alueelle. Centrian Talent Hubissa koordinoimme alueen yhteistyötä, tekemistä ja viestintää elinkeino- ja työelämän toimijoiden kanssa. Olemme myös vahvasti osa Pohjanmaan ELY:n ja TE-toimiston koordinoimaa Talent Coastline -ekosysteemiä. Lisäksi osallistumme kansalliseen Talent Boost -toimijoiden kanssa tehtävään työhön ja olemme mukana korkeakoulujen kv-uraohjaajien verkostossa.

Olemme järjestäneet toimintojamme työllistymiseen liittyen Talent Boost -kokonaisuuden alle ja sitä tukeväksi välineeksi on luotu myös Export Expert ESR -hanke. Talent Boostiin on palkattu koordinaattori, joka koordinoi huvia ja toimii vahvasti yrityskentällä hakien työllistymiseen liittyviä mahdollisuuksia opiskelijoillemme. TB-koordinaattori järjestää erilaisia valmennuksia ja koulutuksia opiskelijoillemme yhdessä Skills Centria -toiminnon kanssa. Annamme henkilökohtaista neuvontaa työllistymiseen liittyen opiskelijoille sekä Talent Boost -toimintojen että Centrian eri hankkeiden kautta esim. DUDE, Momentum, My Way, Let's Learn Work. Myös TKI-toimijamme ovat mukana kv-osaajien työllistymisen edistämässä. Centrian opetuksessa korostuu työelämälähtöisyys ja opettajat toimivat aktiivisesti myös kv-opiskelijoiden työllistymistä edistävästi. Olemme luoneet uuden Opiskelu- ja työelämätaidot kokonaisuuden opetussuunnitelmiin huomioiden kv-opiskelijoiden erityistarpeet. Panostamme kansainvälisten opiskelijoiden tukemiseen opintojen alkaessa ja niiden aikana. Tähän liittyy tulevaisuudessa myös tuki oleskelulupaprosesseissa ja maahantulossa. Suomen kielen taitoon panostamme Finnish Language Coach toiminnolla osana Export Expert -hanketta. Valmistelemme testausmenetelmää, jonka tavoitteena on kannustaa kv-opiskelijoita saavuttamaan riittävä suomenkielen taito. Tätä osaamista voitaisiin tukea apurahan kautta.

Centrian TKI-toiminnan kansainvälisyysuunnitelma on tehty ja sitä toteutetaan. Kaksi keskeistä tavoitetta on lisätä kansainvälisen hanketoiminnan osaamista sekä vahvistaa kansainvälisiä yhteyksiä. Lisäksi huomiota kiinnitetään siihen, että rekrytoinnissa kansainväliset työntekijät innostuvat paremmin hakemaan avoimia paikkoja. Hanketoiminnan osaamista parannettiin käynnistämällä oma ryhmä seuraamaan EU:n avoimia hankkeita sekä aloittamalla kansainvälisten hankevalmistelijoiden osaamisen kehittäminen. Ulkomaalaisten korkeakoulujen kanssa haetaan aktiivisesti yhteistyömahdollisuuksia. Tätä mahdollistetaan mm. henkilöstövaihdon ohjelmalla.

Henkilöstön kansainvälinen liikkuvuus, 47 pv
Ulkomaalaistaustaisen henkilöstön osuus, 5 %
Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osuus 23, %
Vuosittaisten double degree -tutkintojen määrä 3 %
Centrian toiminta-alueelle työllistyvien ulkomaalaistaustaisten tutkinto-opiskelijoiden osuus, Centrian oman AVOP lisäkysymyksen mukaan 54 %
Suomeen työllistyvien ulkomaalaistaustaisten tutkinto-opiskelijoiden osuus, Centrian oman AVOP-lisäkysymyksen mukaan 90 %

Kohtaamisten ja yhdessä löytämisen mahdollistaminen

Ammattikorkeakoulussa on vuosina 2020-2021 tehty mittava opetussuunnitelmauudistus. Opetussuunnitelmat hyväksyttiin joulukuussa 2021 ja ensimmäiset toteutukset alkavat syksyllä 2022. Uusissa opetussuunnitelmissa on entistä paremmin huomioitu modulaarisuus ja osaamisperustaisuus. Tässä yhteydessä on laadittu yhteiset geneeriset osaamistavoitteet ja arviointikriteerit. Opetussuunnitelmatyössä on huomioitu myös jatkuvan oppimisen tarpeet, kestävä kehitys ja monialaisuus.

Uusi digitaalinen oppimisympäristö (Itslearning) otettiin käyttöön syksyllä 2021. Järjestelmä on nyt käytössä kaikissa koulutuksissa ja se tukee uusien opetussuunnitelmien toteuttamista.

Opetuksen tukipalveluja ja tietohallintoa on uudelleenorganisoitu. Tässä yhteydessä syntyi digikehittämispalvelut tukemaan myös pedagogista kehittämistä. Opetuksen digipedatietokartta (digistrategia) on laadittu ja esitelty henkilöstölle.

Opetuksen strategisen toimintaohjelman uudistaminen on aloitettu ja uusi toimintaohjelma valmistuu kesäkuussa 2022. Korona on pysyvästi muuttanut opetusmalleja ja hybridi/hyflex on tullut jäädäkseen. Centrian uudet pedagogiset menetelmät on käsitelty opetuksen johtoryhmässä ja henkilöstöpäivillä. Uusia malleja päästään jatkokehittämään ja pilotoimaan Moottori ja Modo -hankkeissa.

Kemiantekniikan sekä sähkö- ja automaatiotekniikan koulutusten yhteistyönä on suunniteltu uusi akkualan muuntokoulutus. Koulutussisällöt on suunniteltu ja pilotoitu MinePro -hankkeessa ja ensimmäinen koulutus käynnistyy syksyllä 2022. Akkualan koulutuksen kehittämisessä on tehty tiivistä yhteistyötä alan toimijoiden ja alueen muiden koulutusjärjestäjien kanssa. Koulutuksen saatiin rahoitusta myös Kokkolan kaupungilta.

Opetuksen ja TKI-toiminnan yhteistyönä järjestettiin syksyllä 2021 Centria DropIn -tapahtuma, jossa opiskelijoille esiteltiin Centrian TKI-hankkeita ja -toimintaa. Tämä on pysyvä tapahtuma ja seuraava pidetään syksyllä 2022.

TKI-toiminnan laajuuden lisäämisen näkyminen kasvaneena yritysrahoitusosuutena 19,7 %
Avoim AMK (jatkuva oppiminen pl. Yhteistyöopinnot) 5 944 op

Henkilöstön hyvinvointi menestystekijänä

Centria on toteuttanut henkilöstön hyvinvointiin liittyviä toimia suunnitellusti ja käyttäen siihen merkittävästi resursseja sopimuskauden aikana. Vaikutukset ovat näkyvissä positiivisesti. Great Place to Work -sertifikaatti on saavutettu vuosina 2020 ja 2021. Henkilöstön sairauslomapäivät ovat toteutuneet asetettujen tavoitteiden puitteissa (v. 2020: 5,9 vrk/hlö ja v. 2021: 5 vrk/hlö). Noin 60 prosentilla henkilöstöstä on vähintään ylempi korkeakoulututkinto, ja suoritettujen jatkotutkintojen määrä on nousussa. Esihenkilöiden valmennusta on jatkettu ja toimintatapoja yhdenmukaistettu. Opettajien työaikasuunnitelmien periaatteet on uudistettu 2020 vastamaan enemmän hybridiopetusta. Henkilöstön kansainvälistämistä varten on lisätty henkilöresursseja HR-prosessissa. Samoin kansainvälisen henkilöstön rekrytoinnin tukemiseen, ja kv-henkilöstön integroitumiseen on tehty toimenpiteitä, mm. valtaosa merkittävimmistä ohjeista ja henkilöstöä koskevista materiaaleista on käännetty englanniksi ja lisätty viestintää englannin kielellä. Centria otti käyttöön 2020 uuden rekrytointijärjestelmän ja aloitti työnantajamielikuvan rakentamisen kolmannen osapuolen kanssa. Henkilöstömäärä jatkaa kasvuaan, samoin myös hakijoiden määrä avoimia työpaikkoja kohden. Urasuunnittelupolkuja ei ole vielä saatu valmiiksi, mutta vastaavasti Centria otti käyttöön tuetut työelämän kehittämisjaksot.

Great Place to Work -sertifikaatti, kyllä
Henkilöstön koulutustaso, vähintään ylempi korkeakoulututkinto, 59 %
Tohtori- tai lisensiaattitutkinto, 14 %

3.2 Tutkintotavoitteet

Tavoitteena on, että korkeakoulutettujen määrä nousee vähintään 50 prosenttiin nuorista aikuisista vuoteen 2030 mennessä. Uuden työvoiman tarpeen näkökulmasta kasvu painottuu korkeakoulutettuihin. Vuonna 2030 suoritettaisiin ammattikorkeakoulututkintoja ja yliopistojen ylempiä korkeakoulututkintoja yhteensä noin 49 000. Koulutustason nostoon, hakijasuman purkamiseen sekä alojen ja alueiden osaajapulaan vastataan läpäisyä parantamalla ja lisäämällä korkeakoulutuksen aloituspaikkoja sekä suomen ja ruotsinkielisessä että vieraskielisessä koulutuksessa. Korkeakoulut ennakoivat työvoima- ja koulutustarpeita yhteistyössä eri sidosryhmiensä kanssa.

Korkeakoulut kasvattavat merkittävästi aidosti ensimmäistä opiskelupaikkaa hakevien osuutta opiskelemaan valittavista sopimuskauden loppuun mennessä. Korkeakoulut tehostavat siirto-opiskelijoiden valintaa vastaamaan kysyntään.

Korkeakoulut tiivistävät työ- ja elinkeinoelämäyhteistyötä ja parantavat opiskelijoiden työelämävalmiuksia kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut edistävät tohtoritutkinnon suorittaneiden liikkuvuutta ja sijoittumista myös muihin kuin korkeakoulujen tehtäviin. Korkeakoulut edistävät yhdessä eri toimijoiden kanssa ulkomaalaisten tutkijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden integroitumista Suomeen ja suomalaisille työmarkkinoille.

Tavoitteet	Vuosina 2021 - 2024 keskimäärin
Ammattikorkeakoulututkinnot	575
Kasvatusalat, taiteet ja kulttuurialat sekä yhteiskuntatieteet	20
Humanistiset alat, lääketieteet sekä terveys- ja hyvinvointialat	200
Liiketalous, hallinto- ja oikeustieteet sekä palvelualat	175
Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat sekä maatalous- ja metsätieteelliset alat	180
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet	
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	70

Centrian vetovoima näkyy positiivisesti hakijamäärissä ja tämän seurauksena opiskelijamäärä on noussut merkittävästi. Vuoden lopussa Centriassa opiskeli 3 919 tutkinto-opiskelijaa, kun vastaava luku vuoden 2020 lopussa oli 3 405. Vuoden aikana Centriassa suoritettiin 560 AMK-tutkintoa (edellisenä vuonna 480) ja 66 YAMK-tutkintoa (edellisenä vuonna 41).

4. Rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43§:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014) 12, 13 ja 14 §:n ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (117/2019) perusteella yhteensä 20 066 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 17 756 000 euroa.

Strategiaperusteista rahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoululle yhteensä 1 062 000 euroa vuonna 2021, 1 009 000 euroa vuonna 2022, 1 009 000 euroa vuonna 2023 ja 1 009 000 euroa vuonna 2024.

- Rahoituksesta kohdennetaan ammattikorkeakoulun strategian mukaiseen toimintaan 650 000 euroa vuonna 2021, 600 000 euroa vuonna 2022, 600 000 euroa vuonna 2023 ja 600 000 euroa vuonna 2024 ottaen huomioon ammattikorkeakoulun strategia ja sopimuksessa kohdassa 3.1 nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet.

- Rahoituksesta kohdennetaan strategiaperusteisen rahoituksen ohjelmaosuuden (liite) mukaisesti:

- a) Koulutus- ja osaamistason nostamiseen 157 000 euroa vuonna 2021, 155 000 euroa vuonna 2022, 155 000 euroa vuonna 2023 ja 155 000 euroa vuonna 2024. Lisäksi ammattikorkeakoululle osoitetaan helmikuussa 2021 erillisellä päätöksellä vuosien 2021-2022 lisäaloituspaikkojen osarahoituksena vuoden 2020 määrärahoista 354 600 euroa.
- b) Korkeakoulujen kansainvälisyyden ja koulutusperäisen maahanmuuton ja integroitumisen edistämiseen 255 000 euroa vuonna 2021, 255 000 euroa vuonna 2022, 255 000 euroa vuonna 2023 ja 255 000 euroa vuonna 2024.
- c) Korkeakoulujen digitaalisen palveluympäristön kehittämisen rahoitus (800 000 euroa/v vuosina 2021-2024) on ammattikorkeakoulujen osalta osoitettu koordinaatiosta vastaavalle Metropolia Ammattikorkeakoululle.

b) Ammattikorkeakoulun valtionrahoitukseen sisältyy laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoituksen ulkopuolella vuonna 2021 lisäksi

- 1 248 000 euroa arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulujen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakouluille aiheutuneista kustannuksista.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

Lyhyellä tähtämellä pandemia on vaikuttanut Centrian taloudelliseen tilanteeseen positiivisesti. Erityisesti matkustamiseen liittyvät kustannukset ovat olleet minimaalisia. Centrian liikevoitto vuodelta 2021 oli 1,3 miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 1,9 miljoonaa euroa.

Centrian rahoituksesta kolmasosa tulee muulla tavoin kuin valtionrahoituksena. Avustustuotot olivat 5,8 M€ ja liiketoiminnan tuotot 2,2 miljoonaa euroa. Tuloutetut lukuvuosimaksut kasvoivat 1,4 miljoonaan euroon, kun ne vuonna 2020 olivat 0,9 miljoonaa euroa. Samalla apurahoja näihin liittyen maksettiin 0,4 miljoonaa euroa.

Centriassa henkilöstömäärä on kasvanut 36 %:lla vuodesta 2014, joka oli alin vuosi leikkausten jälkeen. Pääosin panostukset ovat kohdistuneet opetukseen sekä TKI-toimintaan. Kokonaishenkilöstökulut olivat vuonna 2021 yhteensä 19,7 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan tuotto oli 0,6 miljoonaa euroa, joka oli pääosin käyvän arvon muutosta. Alkuvuoden 2022 rahoitusmarkkinoiden romahdus tulee vaikuttamaan merkittävästi käyvän arvon muutokseen ja näin tulokseen.

Centrian tulee sopeuttaa toimintaansa vuosina 2022-2023, sillä valtionrahoitus laskee noin miljoonalla eurolla. Tämän lisäksi vuonna 2021 on ollut OKM:n kertaeriä 0,7 miljoonaa euroa, joista osan kustannusvaikutus tulee vasta tulevina vuosina.

Tutkimomäärien valtakunnallinen kasvattaminen ilman lisärahoitusta, erilaiset kehittämisvaateet ja -tarpeet, näistä erityisesti digitalisaatio, tuovat tässä ajassa erityisen haasteen valtionrahoituksen riittävyyden näkökulmasta. Lisäksi pandemian, Ukrainan sodan ja Venäjän välien pitkäaikaisvaikutuksia on mahdotonta ennustaa. Kustannukset ovat nousseet merkittävästi näinä aikoina.

5. Seuranta

Ministeriö seuraa korkeakoulujen toimintaa, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta tilinpäätösten, tilastoseurannan ja ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen kautta.

Korkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittain sovittavalla tavalla sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Korkeakoulu myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan korkeakoulujen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Korkeakoulu informoi ennakoivasti ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Ministeriö varmistaa sopimuskauden aikana, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa ministeriö käy tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on tehty kaksi saman sisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Atte Jääskeläinen
Ylijohtaja

Stina Mattila
Hallituksen puheenjohtaja

Jorma Karhu
Opetusneuvos

Kari Ristimäki
Rehtori

Liitteet

Liite 1 Valtioneuvoston korkeakoulu- ja tiedepoliittisia tavoitteita tukeva strategiaperusteinen rahoitusosuus 2021-2024

Liite 2 Korkeakoulujen kansainvälisyysohjelma 2021-2024, Centria-ammattikorkeakoulu